

PROJEDE KALİTE YÖNETİMİ YAKLAŞIMI

Öğr.Gör.Yasemin ÖZDEMİR
Kalite Koordinatörü

- Kalitenin Tanımı
- Kalite Planlama
- Kalite Güvencesi
- Kalite Kontrol ve Kalite Kontrol Teknikleri
- Kalite Kontrol Çıktıları
- Proje Kalitesinin Geliştirilmesi

KALİTENİN TANIMI

- Kalite (Qualites) Latince'de «nitelik», «mahiyet» anlamına gelir. Buna göre kalite hangi ürün veya hizmet için kullanılıyorsa, onun ne olduğunu ifade etmeğe yöneliktir.
- Kalite kavramı, insanların bakış açısına göre benzer veya farklı birçok şekilde tanımlanmıştır.

Konu proje olduğundan en uygun tanım;

Kalite, bir ürün ya da hizmetin belirlenen ya da olabilecek ihtiyaçları karşılama kabiliyetine dayanan özelliklerin toplamıdır.

KALİTE

- Amaca uygunluk
- Sıfır kusur
- İstenen özelliklere uygunluk
- Kalite olarak projenin başarısı, bu özelliklere uygun olmasına bağlıdır.

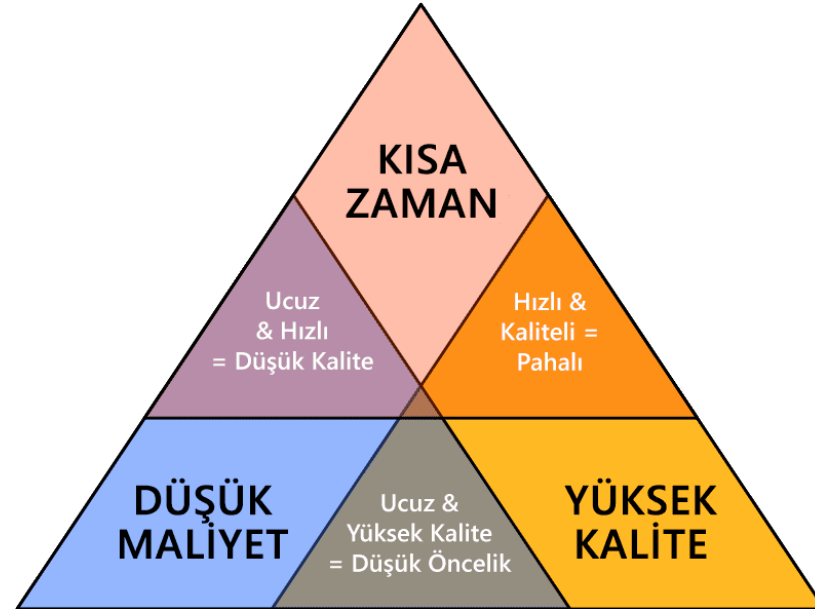

- Projelerde kalite yönetimi süreçleri, projeyi gerçekleştiren firma ve/veya ekibin proje için gerekli kalite standartlarına ulaşmak amacıyla, kalite politikaları, hedefleri ve sorumluluklarını belirlemeye yönelik gerçekleştirdiği tüm faaliyetleri içerir.

- Bu bağlamda projelerde kalite yönetimi, projenin hem yönetsel anlamda hem de ortaya çıkacak ürün ya da bilimsel çıktı özellikleri anlamında kalite gereksinimlerinin belirlenmesini ve bu gereksinimlere karşılık gelecek kalite kriterlerinin oluşturulmasını içeren proje yönetim sürecidir.

- Kalite deyimi, proje yönetiminde «***kapsam, zaman ve maliyet***» kısıtları ile eşdeğerde tutulmalı ve bu üç kısıtı çevreleyen bir çember olarak göz önüne alınmalıdır.

- ❖ Proje kısıtlamalarının bir modeli olan demir üçgen, başarılı bir proje yönetimi yapmanın vazgeçilmez bir unsurudur.
- ❖ Proje üçgeni olarak da bilinen üçgen; zaman, bütçe ve kapsam sabitlerinin içinde kaliteyi bulundurur.
- ❖ Bu üçgende herhangi bir sabit değiştiğinde diğer iki sabitinde değişmesi gerekir. Burada en büyük görev proje yöneticisine düşer.
- ❖ Proje yöneticisinin işi, bu üçgenin bozulmasını önleyerek bir bütün halinde tutmaktır.

- Proje çalışmasında kaliteye ulaşmak için kalite planlaması, kalitenin garanti altına alınması (kalite güvence) ve kalite kontrolü aşamaları kullanılır.

❓ Kalite Planlam

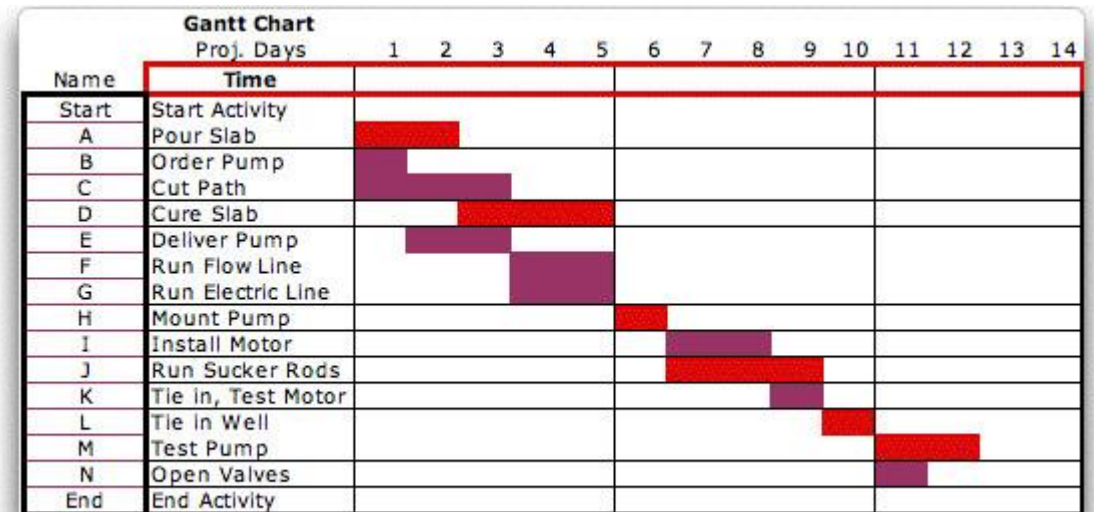
❓ Kalite Güvence

❓ Kalite Kontrol

Zaman

- Projenin tamamlanması için geçen süredir.
- Bir projenin faaliyetleri tamamlamak için daha kısa veya daha uzun sürebilir.
- Görevlerin tamamlanması, proje üzerinde çalışan kişi sayısı, deneyim, beceri gibi bir dizi faktöre bağlıdır.
- Zaman, kontrol edilemeyen çok önemli bir faktördür. Öte yandan, bir projedeki son başvuru tarihlerini karşılamamanız olumsuz etkiler yaratabilir.
- Çoğu zaman, proje ekibinin başarısız olmalarının başlıca nedeni, kaynak yetersizliğinden kaynaklanmaktadır.

Maliyet

- Yola çıktığımız rakamdır; yani harcamak üzere elinizde hazır bulunan ya da projeye harcamak istediğiniz miktardır.
- Ancak gerçek maliyet proje tamamlandığında fiilen harcadığınızdır.
- Hem proje yöneticisi hem de organizasyonun bir projeyi üstlenirken tahmini bir maliyeti olması zorunludur.
- Bütçeler, projenin belirli bir maliyetin altında geliştirilmesini veya uygulanmasını sağlayacaktır. Bazen proje yöneticileri, ek proje maliyetleri cezası ile son tarihleri karşılamak için ilave kaynaklar tahsis etmek zorunda kalabilirler.

Kapsam

- Kapsam, üstlenilen projenin sonucunu gösterir.
- Bu, proje ekibi tarafından ele alınması gereken çıktıların bir listesinden oluşur.
- Başarılı bir proje yöneticisi hem projenin kapsamını hem de zaman ve maliyeti etkileyen kapsam değişikliğini yönetebilir.

Zaman + Para + Kapsam = Kalite

- Kalite, proje yönetimi üçgeninin bir parçası değildir, nihai amacdır.
- Üçgenin bir boyutu üzerindeki değişikliğin kaybı veya kazanımı için diğer boyutlardan en az birinde de değişim gerektirmektedir.
- Biraz daha farklı bir ifadeyle, her proje bir zaman, para ve kapsam üçgenini dengeler; diğer ikisinden en az birini değiştirmeden tek bir unsuru değiştiremezsiniz.
- Proje yöneticisinin işi, bu üçgenin bozulmasını önleyerek bir bütün halinde tutmaktır.
- Kalite yönetimi, proje teslimatları için net standartlar belirlemeyi ve tüm işlerin proje yaşam döngüsü boyunca bu standartlara uymasını sağlamayı içerir.

Projenin izlenmesi ve Kontrolü

- ❖ Proje ne kadar iyi planlanırsa planlansın, öngörülebilir veya öngörülemez çeşitli nedenlerden dolayı proje adımlarında bazı sapmalar meydana gelebilir.

- ❖ *Kontrol işlemleri* proje yöneticisinin projenin yürütülmesi sırasında ortaya çıkabilen olumsuzlukları mümkün olduğunca çabuk tespit etmesine ve projenin tekrar yoluna girmesi için gerekli planları gerçekleştirmesine olanak verir.
- ❖ Proje yöneticisi projeyi kontrol ederken ortaya çıkan problemlerin çözümü için önerilen alternatiflerden hangisinin proje amaçlarına daha uygun olduğuna karar vermek durumundadır.

Kalite planlaması: *Hangi kalite standartlarının proje ile ilgili olduğunun ve bu standartların nasıl sağlanacağını belirlediği süreçtir.*

Kalite standartlarını proje dizaynına dönüştürme bu sürecin en önemli amacıdır.

- Planlama neticesinde, ortaya çıkabilecek durumlar tahmin edilerek uygun çıktıyı elde etmeye yardım edecek faaliyetler ifade edilir.
- Planlama aynı zamanda kaliteyi sağlamak amacıyla anlaşılabilir ve bütün olacak biçimde doğru faaliyetler arasındaki ilişkinin açıklanmasıdır.
- Bu şekilde müşteri/sponsorun beklentileri daha net bir biçimde açıklanacak, böylelikle bu beklentileri karşılamak için önem taşıyan faktörler belirlenebilecektir.

- **Kalite Planlama Girdileri**

Kuruluşun Çevresel Etmenleri: Uygulama alanına özel olan (belirlenmiş) devlet kurum yönetmelikleri, kurallar, standartlar ve yönergeler proje üzerinde etkili olabilir.

Örgütsel Süreç Altyapısı: Uygulama alanına özel organizasyonel kalite politikaları, prosedürler ve yönergeler, geçmişe yönelik veri tabanı ve diğer projelerden elde edilen tecrübeler proje üzerinde etkili olabilir.

Proje Kapsam Beyanı: Projenin teslim edilecek ana kalemlerini, gereksinimleri tanımlanmasına sağlayan proje hedeflerini, başlangıç değerlerini ve kabul kriterlerini dokümante ettiği için kalite planlamasının anahtar girdilerinden biridir.

- Parametre olarak kullanılan maliyet, zaman veya kaynak gibi değerler olarak tanımlanan başlangıç değerleri kapsam beyanının bir parçası olabilir.

Kalite Planlama Araç ve Teknikleri

- **Fayda/Maliyet Çözümlemesi**. Kalite gereklerini karşılayanın ana faydası, daha fazla verimlilik, daha düşük maliyet ve proje taraflarının memnuniyetinde artma anlamına gelen daha azalmış yeniden işlemedir. Faydaların maliyetlerin üzerine çıkması, kalite yönetim dalının kendiliğinden belli sonucudur.
- **Kıyaslama (Benchmarking)**. Performansı ölçebilecek bir standart sağlamak ve iyileştirme için fikir üretmek için gerçekleştirilen ya da planlanan proje uygulamalarını diğer projelerle karşılaştırmayı kapsar. Diğer projeler uygulayıcı örgütün içinde ya da dışında olabildiği gibi aynı ya da başka bir uygulama alanının içinde olabilir.
- **Deneylerin Tasarımı**. Deneylerin tasarımı, genel sonuç üzerinde hangi değişkenlerin en fazla etkisi olduğunu belirlemeye yardım eden bir istatistiksel çözümleme tekniğidir.
- **Kalite maliyeti**. Kalite maliyeti, ürün/hizmet kalitesine ulaşabilmek için ortaya konan tüm çabaların maliyetini kapsar. Gereksinimleri karşılama ve karşılamama maliyetlerini içerir. Üç tip maliyetten oluşur: önlem, kıymetlendirme ve hata maliyetleridir.

Kalite Planlama Çıktıları

- **Kalite Yönetim Planı:** Kalite yönetim planı genel proje planına girdi temin eder ve projenin kalite kontrolü, kalite güvencesi ile kalite iyileştirmesini kapsamalıdır.
- **Kalite Metrikleri:** Bir Kalite Metriği (işletme/işleme tanımı) tümüyle kendine özgü terimlerle bir şeyin ne olduğunu, kalite kontrol süreci tarafından nasıl ölçüldüğünü açıklar.
- **Kalite Kontrol Listeleri:** Bir kontrol listesi, gerekli basamaklar kümesinin uygulandığını doğrulamak için kullanılan yapısal bir araçtır.
- **Süreç İyileştirme Planı:** Süreç geliştirme planı proje yönetim planına yardımcı plandır ve süreç analizi için gerekli olan adımları detaylandırır.
- **İyileştirilmiş performans için belirlenen hedefler:** Süreç iyileştirme aktivitelerine rehberlik yapar.
- **Kalite bazı:** Performans ölçmenin bir parçası olarak kalite tabanı kalite performanslarını ölçer ve raporlar.
- **Proje Yönetim Planı (güncellenmiş):** Kalite yönetimin planı ve süreç iyileştirme planının bir alt bölümü olarak yapılmış (güncellenmiş) plandır.